

ПРОТОКОЛ

№ 87

София, 28.03.2024 година

Днес, 28.03.2024 г. от 10:26 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Димитров - директор на дирекция „Природен газ“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“, Б. Балабанов – началник на отдел „Контрол и решаване на спорове в електроенергетиката и топлоенергетиката“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-366 от 25.03.2024 г. относно проект на Наредба № 6 от .....2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи и проект на акт.

Работна група: Пламен Младеновски; Елена Маринова; Благовест Балабанов;
Мария Ценкова; Красимир Николов; Даниела Митров; Радостина Методиева;
Силвия Петрова; Радослав Райков

2. Доклад с вх. № Е-ДК-365 от 25.03.2024 г. и проект на становище относно писмо с вх. № Е-12-00-119 от 06.03.2024 г. от Румънския регулаторен орган за енергия с искане на становище относно отстъпките, множителите и сезонните коефициенти за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025.

Работна група: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир,
Михаела Андреева, Хриси Йорданова, Людмила Ненова,
Любослава Джоргова, Рада Башлиева

По т.1. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-Дк-366 от 25.03.2024 г. относно проект на Наредба № 6 от .....2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи и проект на акт.

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в изпълнение на правомощието си по чл. 21, ал. 1, т. 3 във връзка с чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката (ЗЕ) с решение по Протокол № 30 от 24.02.2014 г., е приела Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (Наредба № 6, Наредбата), която е обнародвана в ДВ, бр. 31 от 2014 г.

След приемането на Наредба № 6 чрез Преходни и заключителни разпоредби на Закона за индустриалните паркове, обн. ДВ, бр. 21 от 2021 г. в ЗЕ са направени допълнения, с които е предвидено КЕВР да издава лицензии за дейността разпределение на електрическа енергия в затворена електроразпределителна мрежа. Съгласно чл. 88а от ЗЕ разпределението на електрическа енергия и експлоатацията на затворените електроразпределителни мрежи се осъществяват от оператори на затворени електроразпределителни мрежи. По силата на чл. 116б, ал. 3, във връзка с чл. 116а, ал. 3 от ЗЕ условията и редът за присъединяване на затворена електроразпределителна мрежа към друга електрическа мрежа, както и на обекти на производители и клиенти на електрическа енергия към затворената електроразпределителна мрежа следва да се уредят в наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ.

Също така, със Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. ДВ, бр. 11 от 2023 г. са регламентирани нови обществени отношения, свързани със съхранението на електрическа енергия, съответно изграждането и присъединяването на съоръжения за съхранение на електрическа енергия към електрическите мрежи. В тази връзка, в чл. 116, ал. 1 от ЗЕ за операторите на електропреносната мрежа и на електроразпределителни мрежи е предвидено задължение да присъединяват обекти за съхранение на електрическа енергия.

На следващо място, със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници – ЗИД на ЗЕВИ, обн. в ДВ, бр. 86 от 2023 г. е въведена възможност за оператора на електропреносната мрежа в хода на процедура по присъединяване на обект на оператор на електроразпределителна мрежа, в случай, че е необходимо да се извърши разширение или реконструкция в електропреносната мрежа, да предложи присъединяване при временна схема на достъп на цялата или на част от заявената мощност на обекта. ЗИД на ЗЕ, обн. в ДВ, бр. 86 от 2023 г. Със ЗИД на ЗЕВИ, обн. в ДВ, бр. 86 от 2023 г е уреден по нов начин редът за присъединяване към електрическите мрежи на производители на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници.

Също така, е налице и необходимост от изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) с оглед привеждане в съответствие с измененията и допълненията на ЗЕ, обн. ДВ., бр. 96 от 2023 г. на действащата подзаконова нормативна уредба, свързана с лицензиране на оператори на затворени електроразпределителни/газоразпределителни мрежи. На следващо място, е необходимо прецизиране на разпоредбите относно редът за вписване в регистрите, които се водят в КЕВР и обстоятелствата, подлежащи на вписване в тези регистри.

Описаните по-горе изменения и допълнения в ЗЕ и ЗЕВИ са многобройни и съществени, поради което за привеждането на наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ и на нейната структура в съответствие с тези изменения е необходимо да се изготви проект на изцяло нов подзаконов нормативен акт, при отчитане на изискванията на Закона за нормативните актове (ЗНА), а Наредба № 6 да бъде отменена.

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от Закона за нормативните актове (ЗНА), в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 04.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за

обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз. Предвид разпоредбата на § 5 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконови нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Докладът и приложеният към него проект на нова наредба по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ, както и съдържащите се в доклада мотиви към проекта на нормативния акт, са приети от КЕВР с решение по Протокол № 29 от 31.01.2024 г., т. 1.

На 31.01.2024 г. проектът на наредба по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ е публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. В изпълнение на разпоредбите на чл. 14 от ЗЕ, на 05.02.2024 г. КЕВР е провела процедура по обществено обсъждане със заинтересованите лица на проекта наредба и доклада. В законоустановения срок след проведеното обществено обсъждане в Комисията са постъпили становища, както следва: с вх. № Е-12-00-40 от 02.02.2024 г. от Цветан Каменов; с вх. № Е-04-113-1 от 07.02.2024 г. и с вх. № Е-04-113-1 от 14.02.2024 г. от Камара на инженерите в инвестиционното проектиране; с вх. № Е-13-262-72 от 12.02.2024 г. от „Електроразпределение Юг“ ЕАД; с вх. № Е-11И-00-2 от 12.02.2024 г. от адв. Ирина Стоева; с вх. № Е-12-00-66 от адв. Илия Грозданов; с вх. № Е-03-17-1022 от 13.02.2024 г. и с вх. № Е-03-17-8 от 14.02.2024 г. от министъра на енергетиката; с вх. № Е-03-17-12 от 23.02.2024 г. от министъра на енергетиката, с което е препратено становище на службите на Европейската комисия, които отговарят за прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост; с вх. № Е-04-47-1 от 14.02.2024 г. от Национално сдружение на общините в Република България; вх. № Е-04-21-1 от 14.02.2024 г. от Българска соларна асоциация; с вх. № Е-13-09-6 от 14.02.2024 г. от „Електроразпределение Златни пясъци“ АД; с вх. № Е-12-00-68 от 14.02.2024 г. от „Грийнпийс“ – България; с вх. № Е-04-37-2 от 14.02.2024 г. от Асоциация свободен енергиен пазар; с вх. № Е-12-00-69 от 15.02.2024 г. от адв. Стоянов и адв. Цекова; с вх. № Е-04-94-1 от 15.02.2024 г. от Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия; с вх. № Е-04-98-1 от 19.02.2024 г. от Българска ветроенергийна асоциация; с вх. № Е-13-41-25 от 19.02.2024 г. от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД; с вх. № Е-13-31-1 от 19.02.2024 г. от „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД; с вх. № Е-13-273-21 от 19.02.2024 г. и с вх. № Е-13-301-2 от 19.02.2024 г. от „Електроразпределение Север“ АД; с вх. № Е-12-00-96 от 20.02.2024 г. от „СРС-България“ ООД; с вх. № Е-04-23-1 от 20.02.2024 г. от Българска фотоволтаична асоциация.

В законоустановения срок на Портала за обществени консултации е публикуван коментар от потребителя draghetto.

Във връзка с посочените по-горе становища от заинтересованите лица, подробни мотиви са изложени в съгласувателна таблица, неразделна част от настоящия доклад, която съдържа конкретните предложения на лицата с мотивите към тях, както и мотиви на КЕВР за отхвърлянето на неприетите предложения. Приетите предложения са отразени в проекта на наредба по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ, приложение към доклада.

1. Причини, които налагат приемането на нова наредба по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ:

Регламентирани са изцяло нови обществени отношения, свързани със съхранението на електрическа енергия, съответно изграждането и присъединяването на съоръжения за съхранение на електрическа енергия към електрическите мрежи. В тази връзка, е необходимо да се уредят задълженията на операторите на електропреносната мрежа и на електроразпределителни мрежи свързани с присъединяването на обекти за съхранение на

електрическа енергия.

На следващо място в наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ е необходимо да бъдат регламентирани и условията и редът за присъединяване на затворена електроразпределителна мрежа към друга електрическа мрежа, както и на обекти на производители и клиенти на електрическа енергия към затворената електроразпределителна мрежа.

Въведената възможност за оператора на електропреносната мрежа в хода на процедура по присъединяване на обект на оператор на електроразпределителна мрежа, в случай, че е необходимо да се извърши разширение или реконструкция в електропреносната мрежа, да предложи присъединяване при временна схема на достъп на цялата или на част от заявената мощност на обекта, налага създаването на съответните ред и условия в наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ.

Уреден е по нов начин редът за присъединяване към електрическите мрежи на производители на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници. Намалена е административната тежест, като е създадена възможност за издаване на разрешение за реализиране на инвестиция за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, също така и подаване на документи за присъединяване на към съответната мрежа. Също така е предвидено облекчаване на процедурите по присъединяване на обекти на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 1 MW, като са намалени сроковете за извършване на проучване и издаване на становище за условията и начина за присъединяване. ЗЕВИ предвижда възможността за присъединяване по облекчен ред на инсталации за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници или инсталации на потребители на собствена електрическа енергия и демонстрационните проекти с инсталирана електрическа мощност до 10,8 kW включително. Също така в ЗЕВИ е предвидена облекчена процедура и намалени срокове при извършване на модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, при която се предвижда общата инсталирана мощност да се увеличи с не повече от 50 на сто спрямо съществуващата инсталирана мощност на обекта. Тези изменения налагат създаването на съответните разпоредби в наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ.

Също така, е налице и необходимост от изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката с оглед доразвиване на действащата подзаконова нормативна уредба, свързана с лицензиране на оператори на затворени електроразпределителни/газоразпределителни мрежи, както и изменение на разпоредбите относно редът за вписване в регистрите, които се водят в КЕВР и обстоятелствата, подлежащи на вписване в тези регистри.

2. Целите, които се поставят:

С проекта на нова наредба по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ се цели да се уредят обществените отношения, възникнали вследствие на гореописаните изменения на ЗЕ и ЗЕВИ.

В тази връзка, с оглед яснота и прецизност, проектът на наредба е озаглавен по нов начин - Наредба № 6 от .....2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи (Наредба № 6). Същият е структуриран систематично в шест отделни глави, в част от които са обособени раздели. В отделните глави и раздели са регламентирани регламентирани редът и начинът на присъединяване в зависимост от присъединявания обект, както и условията за преустановяване на преноса на електрическа енергия и присъединяването.

Глава първа от проекта на Наредба № 6 е озаглавена „Общи положения“ и се състои от чл. 1 – чл. 6. Тази глава има за цел да уреди предметният обхват, както и общите положения, приложими към всички видове обекти, които следва да се присъединят към съответната мрежа, Въведена е възможност за оспорване на всички действия или бездействия на оператор на електрическа мрежа по прилагане на тази Наредба № 6 от

лицата , поискали присъединяване на обект.

Глава втора от проекта на Наредба № 6 е озаглавена „Ред за присъединяване на обекти за потребление на електрическа енергия“ и се състои от чл. 7 - чл. 47 и включва Раздели I “Искане за проучване на условията за присъединяване”, Раздел II „Условия за присъединяване“, Раздел III „Ред за издаване на становище за присъединяване и сключване на предварителен договор“, Раздел IV „Договор за присъединяване на обекти за потребление“, Раздел V „Проектиране и изграждане на електрическите съоръжения“, Раздел VI „Въвеждане в експлоатация на обекти за потребление и на съоръженията за присъединяването им към електрическите мрежи“, Раздел VII „Граница на собственост на електрическите съоръжения“, Раздел VIII „Определяне, контрол и промяна на електрическите мощности“.

Глава трета от проекта на Наредба № 6 е озаглавена „Ред за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия“ и се състои от чл. 48 - чл. 76 и включва Раздели I “Искане за проучване на условията за присъединяване”, Раздел II „Ред за сключване на предварителен договор и на договор за присъединяване“, Раздел III „Проектиране и изграждане на съоръженията за присъединяване“, Раздел IV „Присъединяване към електрическата мрежа“, Раздел V „Граница на собственост на електрическите съоръжения“, Раздел VI „Технически изисквания към обектите за производство за присъединяване към електрическата мрежа“.

Глава четвърта „Ред за присъединяване на обекти за съхранение на електрическа енергия“ на проекта на Наредба № 6 се състои от чл. 77 - чл. 97 и Раздели I „Искане за проучване за присъединяване и условия за присъединяване“, Раздел II „Ред за сключване на предварителен договор и на договор за присъединяване“, Раздел III „Проектиране и изграждане на съоръженията за присъединяване“, Раздел IV „Присъединяване към електрическата мрежа“, Раздел V „Граница на собственост на електрическите съоръжения“, Раздел VI „Технически изисквания към обектите за съхранение за присъединяване към електрическата мрежа“.

Глава пета „Ред за присъединяване на обекти на оператори на електрически мрежи към електрически мрежи на други оператори“ на проекта на Наредба № 6 се състои от чл. 98 - чл. 130 и включва Раздели I „Искане за проучване за присъединяване“, Раздел II „Условия за присъединяване“, Раздел III „Ред за сключване на предварителен договор и договор за присъединяване“, Раздел IV „Договор за присъединяване“, Раздел V „Проектиране и изграждане на съоръженията за присъединяване“, Раздел VI „Въвеждане в експлоатация на съоръжения за присъединяване“, Раздел VII „Граница на собственост на електрическите съоръжения“, Раздел VIII „Определяне, контрол и промяна на договорените електрически мощности“.

Гореописаните глави от втора до пета имат за цел детайлно да уредят реда и условията за присъединяване на обекти за потребление, производство и съхранение на електрическа енергия както и на обекти на оператори на електрически мрежи към електрически мрежи на други оператори, като в тях са регламентирани отделните етапи, които е необходимо да бъдат осъществени с оглед присъединяването на обекта към съответната мрежа.

Глава шеста „Преустановяване на преноса на електрическа енергия и на присъединяването“ на проекта на Наредба № 6 се състои от чл. 131 - чл. 137. В посочената глава са регламентирани случаите, при които съответният мрежови оператор може да преустанови преноса на електрическа енергия и/или присъединяването с или без предизвестие, както и тяхното възстановяване. Уредена е и хипотеза за временно преустановяване на преноса по искане от съответното лице.

В проекта на Наредба № 6 е включена и допълнителна разпоредба, чиято цел е да се дадат легални дефиниции на специфични понятия, използвани в тази наредба, като по този начин се избягва безпротиворечивост на крайните резултати, които се целят да бъдат

постигнати. Създадени са преходни и заключителни разпоредби, в които се уреждат как се довършват започналите процедури по присъединяване, както и влизането в сила на Наредба № 6

На следващо място, целта на изменението и допълнението на НЛДЕ е да се приведе в съответствие с измененията на ЗЕ, обн. ДВ., бр. 96 от 2023 г., свързани с лицензирането на дейностите „разпределение на електрическа енергия и/или на природен газ в затворена електроразпределителна/газоразпределителна мрежа“, както и детайлизиране и прецизиране на данните, съдържащи се в регистрите, водени от КЕВР.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на Наредба № 6 и не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

Приемането и прилагането на Наредба № 6 като резултат ще доведе до яснота и сигурност в отношенията между лицата, които желаят да присъединят обект производство, потребление или съхранение на електрическа енергия към съответната мрежа и съответния оператор на електрическа мрежа, както и между операторите на електрически мрежи, в случаите на присъединяване на обект на оператор към друг оператор. Също така, очакваният резултат от прилагането на Наредба № 6, е повишаването на броя на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници. Това ще доведе до увеличаване на дела на произведената и потребена енергия от възобновяеми източници в общия дял на произведената/потребена електрическа енергия в страната.

Изменението и допълнението на НЛДЕ ще осигури по-голяма прозрачност и публичност по отношение на лицата, притежаващи издадена от КЕВР лицензия, както и яснота по отношение на условията, на които трябва да отговарят лицата, желаещи да получат лицензия за дейностите „разпределение на електрическа енергия и/или на природен газ в затворена електроразпределителна/газоразпределителна мрежа“.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на Наредба № 6 е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз. Проектът е съобразен с нормите на ЗЕВИ, които въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, както и с нормите на ЗЕ, които въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС

Изказвания по т.1.:

Докладва П. Младеновски. Съгласно правомощието по чл. 21, ал. 1, т. 3 във връзка с чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката, Комисията приема Наредба за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи. Последната такава наредба е приета на 24.02.2014 г., след която са настъпили значителни промени в законодателството. Една от тях са Преходните и заключителни разпоредби на Закона за индустриалните паркове, в които са направени допълнения, предвиждащи КЕВР да издава лицензии за дейността разпределение на електрическа енергия в затворена електроразпределителна мрежа. По силата на чл. 116б, ал. 3, във връзка с чл. 116а, ал. 3 от ЗЕ условията и редът за присъединяване на затворена електроразпределителна мрежа към друга електрическа мрежа, както и на обекти на производители и клиенти на електрическа енергия към затворената електроразпределителна мрежа следва да се уредят в наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ.

Освен това, в Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката са

регламентирани нови обществени отношения, свързани със съхранението на електрическа енергия, съответно изграждането и присъединяването на съоръжения за съхранение на електрическа енергия към електрическите мрежи. Предвидено е редът и начинът за присъединяване на тези съоръжения за съхранение на електрическа енергия да бъдат уредени в настоящата наредба.

На следващо място, със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници е въведена възможност за оператора на електропреносната мрежа в хода на процедура по присъединяване на обект на оператор на електроразпределителна мрежа, в случай, че е необходимо да се извърши разширение или реконструкция в електропреносната мрежа, да предложи присъединяване при временна схема на достъп на цялата или на част от заявената мощност на обекта. Със ЗИД на ЗЕВИ, обн. в ДВ, бр. 86 от 2023 г е уреден по нов начин редът за присъединяване към електрическите мрежи на производители на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници.

Освен тези причини, които налагат изменението на Наредба № 6, е налице и необходимост от изменение и допълнение на Наредба № 3, с оглед привеждане в съответствие с измененията и допълненията на ЗЕ, на действащата подзаконова нормативна уредба, свързана с лицензиране на оператори на затворени електроразпределителни/газоразпределителни мрежи, както и прецизиране на разпоредбите относно редът за вписване в регистрите, които се водят в КЕВР и обстоятелствата, подлежащи на вписване в тези регистри.

Описаните по-горе изменения и допълнения в ЗЕ и ЗЕВИ са многобройни и съществени, поради което за привеждането на наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ и на нейната структура в съответствие с тези изменения е необходимо да се изготви проект на изцяло нов подзаконов нормативен акт, при отчитане на изискванията на законите изисквания.

Проект на такъв е предложен и приет от Комисията на 31.01.2024 г., след което е подложен на обществено обсъждане. В хода на общественото обсъждане са получени множество становища от: Цветан Каменов; Камара на инженерите в инвестиционното проектиране; „Електроразпределение Юг“ ЕАД; адв. Ирина Стоева; адв. Илия Грозданов; министъра на енергетиката; службите на Европейската комисия, които отговарят за прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост; Национално сдружение на общините в Република България; Българска соларна асоциация; „Електроразпределение Златни пясъци“ АД; „Грийнпийс“ – България; Асоциация свободен енергиен пазар; адв. Стоянов и адв. Цекова; Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия; Българска ветроенергийна асоциация; „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД; „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД; „Електроразпределение Север“ АД; „СРС-България“ ООД; Българска фотоволтаична асоциация.

В законоустановения срок на Портала за обществени консултации е публикуван коментар от потребителя draghetto.

Във връзка с посочените по-горе становища от заинтересованите лица, подробни мотиви са изложени в съгласувателна таблица, неразделна част от настоящия доклад, която съдържа конкретните предложения на лицата с мотивите към тях, както и мотиви на КЕВР за отхвърлянето на неприетите предложения. Приетите предложения са отразени в проекта на наредба по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ, приложение към доклада.

Причините, които налагат изменението на настоящата наредба са измененията в закона. Регламентирани са изцяло нови обществени отношения, свързани със съхранението на електрическа енергия, съответно изграждането и присъединяването на съоръжения за съхранение на електрическа енергия към електрическите мрежи. Уредени са задълженията на операторите на електропреносната мрежа и на електроразпределителни мрежи, свързани с присъединяването на обекти за съхранение на

електрическа енергия. Регламентирани са условията и редът за присъединяване на затворена електроразпределителна мрежа към друга електрическа мрежа, както и на обекти на производители и клиенти на електрическа енергия към затворената електроразпределителна мрежа.

Введена е възможност за оператора на електропреносната мрежа в хода на процедура по присъединяване на обект на оператор на електроразпределителна мрежа, в случай, че е необходимо да се извърши разширение или реконструкция в електропреносната мрежа, да предложи присъединяване при временна схема на достъп на цялата или на част от заявената мощност на обекта, което налага създаването на съответните ред и условия в наредбата.

Предвидено е облекчаване на процедурата за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници с обща инсталирана мощност до 1 MW, като са намалени сроковете за извършване на проучване и издаване на становище за условията и начина за присъединяване. Отражена е предвидената в ЗЕВИ възможност за присъединяване по облекчен ред на инсталации за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници или инсталации на потребители на собствена електрическа енергия и демонстрационните проекти с инсталирана електрическа мощност до 10,8 kW включително. Отражена е и предвидената в ЗЕВИ облекчена процедура и намалени срокове при извършване на модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, при която се предвижда общата инсталирана мощност да се увеличи с не повече от 50 на сто спрямо съществуващата инсталирана мощност на обекта.

В тази връзка новата наредба е разделена на шест глави. В отделните глави и раздели са регламентирани редът и начинът на присъединяване в зависимост от присъединявания обект, както и условията за преустановяване на преноса на електрическа енергия и присъединяването.

Глава първа от проекта на Наредба № 6, озаглавена „Общи положения“, има за цел да уреди предметния обхват, както и общите положения, приложими към всички видове обекти, които следва да се присъединят към съответната мрежа. Введена е възможност за оспорване на всички действия или бездействия на оператор на електрическа мрежа по прилагане на Наредба № 6.

Глава втора регламентира реда за присъединяване на обекти за потребление на електрическа енергия. Глава трета регламентира реда за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия. Глава четвърта е относно реда за присъединяване на обекти за съхранение на електрическа енергия. Глава пета регламентира реда за присъединяване на обекти на оператори на електрически мрежи към електрически мрежи на други оператори.

Гореописаните глави (от втора до пета) имат за цел детайлно да уредят реда и условията за присъединяване на обекти за потребление, производство и съхранение на електрическа енергия както и на обекти на оператори на електрически мрежи към електрически мрежи на други оператори, като в тях са регламентирани отделните етапи, които е необходимо да бъдат осъществени, с оглед присъединяването на обекта към съответната мрежа.

Глава шеста „Преустановяване на преноса на електрическа енергия и на присъединяването“ на проекта на Наредба № 6 регламентира случаите, при които съответният мрежови оператор може да преустанови преноса на електрическа енергия и/или присъединяването с или без предизвестие, както и тяхното възстановяване. Уредена е и хипотеза за временно преустановяване на преноса по искане от съответното лице.

В проекта на Наредба № 6 е включена и допълнителна разпоредба, чиято цел е да се дадат легални дефиниции на специфични понятия, използвани в тази наредба, като по този начин се избягва безпротиворечивост на крайните резултати, които се целят да бъдат

постигнати.

Най-важните неща, които са уредени в тази наредба могат да се обобщят в няколко точки:

Регламентирано е, че за проучване на условията за присъединяване е необходимо само представяне на документ, удостоверяващ вещни права. Отпада изискването за виза за проектиране или влязъл в сила ПУП. Това важи за абсолютно всички обекти. Това е било изтъкнато като пречка от редица инвеститори особено при присъединяването на големи вятърни обекти.

Предвидена е възможност всички документи, свързани с проучването или присъединяването на обекта да се изпращат по реда на Закона за електронното управление, чрез системата за сигурно електронно връчване. Обменът на всякакъв вид информация може да става и по електронна поща.

Изрично е предвидено срокът за предоставяне на услуга по наредбата да започва да тече след заплащането ѝ, тъй като има доста проблеми от този род при подадените в КЕВР жалби. Регламентирано е, че при подаване на жалба до КЕВР всички срокове спират да текат до произнасяне на Комисията. За всички обекти са предвидени разпоредби, гарантиращи, че съответният оператор на електрическа мрежа няма право да иска извършването на ново проучване, ако настъпят несъществени промени в първоначално заявените обстоятелства, които не променят точка за присъединяване, инсталирана мощност и т.н. Комисията се сблъсква и с други такива проблеми, при които операторът прекратява процедурата и впоследствие иска цялата процедура да се заплати и извърви отново.

Предвидено е, че промяна на издаденото становище, което води до увеличаване на разходи за присъединяване в общия случай може да бъде извършено само със съгласието на заявителя, т.е. операторът няма право да променя разходите за присъединяване без съгласието на заявителя. Има и много други такива случаи, като издаване на становище за присъединяване, което след това е подменено, като трасето на присъединителните съоръжения се променя с 10-12 км, заобикаля реки и т.н.

За всички обекти, а не само за тези по ЗЕВИ, е предвидена възможност лице да може да заплати изцяло необходимото разширение на мрежата, като при използване на създадения капацитет за други обекти в бъдеще на лицето бъдат възстановени част от заплатените разходи, пропорционални на присъединената мощност.

Още на етап становище операторът на разпределителната мрежа следва да посочи прогнозната цена за присъединяване, в това число и прогнозна цена на съгласуващия оператор.

При сключване на договор за присъединяване операторът съгласува инвестиционният проект единствено по отношение на съответствието на съоръженията за присъединяване с изискванията на действащите технически правила и нормативи за тяхното проектиране и предварителния договор или договора за присъединяване. Това е мярка, с която е имало злоупотреби от страна на електроразпределителните дружества до настоящия момент.

Отпада изискването при сключването на договор за присъединяване да има разработен проект за съоръженията за съхраняване. Присъединителните съоръжения изискват редица стъпки, свързани със Закона за устройство на територията и обикновено това е по-бавен процес. Дадена е възможност за сключване на договор за присъединяване преди да се съгласувани проектите на присъединителните съоръжения, тъй като нерядко се налага промени в трасетата на присъединителните съоръжения.

За присъединяване на хибридни обекти, включително нови, се прави само едно проучване, а не както досега да се правят различни проучвания отделно за производител, отделно за потребител и отделно за съоръжение за съхранение. Към настоящия момент има много малко присъединени съоръжения за съхранение.

В общия случай, когато към нов или съществуващ обект се присъединява съоръжение или инсталация, без значение от вида, то е и става част от присъединявания се обект, като при присъединяването на обекта или промяна на присъединяването, в това число и на присъединителните съоръжения на обекта, не се изграждат отделни присъединителни съоръжения, не се монтира допълнително средство за търговско измерване.

Освен сроковете по ЗЕВИ, конкретизирани и оптимизирани са всички срокове по наредбата. Навсякъде в наредбата за едно и също нещо се използват еднакви понятия, като за някои от тях е създадена легална дефиниция в допълнителните разпоредби. Запазен е първоначално предложението в проекта на наредба праг за подаване на искане за проучване на обект за производство към електроразпределителната мрежа, увеличен от 5 на 10 MW. Предвиден е и специален ред за присъединяване на обекти за съхранение.

В Наредба № 3 е предвиден специален ред за издаване на лицензия за разпределение в затворена електроразпределителна мрежа, която служи за пренос на енергия между енергийни обекти с интегрирана дейност. Предвидена е възможност за издаване на лицензия за разпределение в затворена разпределителна мрежа преди изграждането на самата мрежа.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 3 и чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на Наредба № 6 за присъединяване на обекти към електрическите мрежи;
3. Наредбата по т. 2 да бъде изпратена в „Държавен вестник“ за обнародване.

Бл. Голубарев каза, че всъщност тази наредба на практика засяга всички ползватели на мрежата, защото дори и никой да не се присъединява днес, самият факт, че някой се присъединява променя мрежата и на практика засяга всички. Ако се погледне съгласувателната таблица, ще се види колко голям е интересът към тази наредба. Бл. Голубарев каза, че не си спомня толкова много участници относно изработването на документ, който не засяга цени и допълни, че е пестелив на похвали, но за втори път иска да похвали всички участници в работната група, защото този важен документ дава правилната насока за бъдеща работа. Той най-вероятно не е идеален и със сигурност засяга много интереси, но Комисията трябва да гледа не отделните интереси, а цялостната картина. В този случай това нещо е спасено и направено. Трябва да се продължи процеса на имплементиране на тази наредба в мрежите. Първо това ще стане с приемане на Методиката за присъединяване, която трябва да се изготви задно с операторите на мрежата. Бл. Голубарев допълни, че с това изказване иска да прикани да се гласува за този документ, защото той е изключително важен.

Ив. Н. Иванов каза, че поздравява работната група, защото тя е изготвила изцяло нов документ – Наредба № 6, който е много по-добре конструиран от предходната наредба. Истинско удоволствие е в отделните глави да се види присъединяване на производители, присъединяване на потребители, присъединяване на системи за съхранение, ред и условия за всичко това. Самите мотиви за наредбата са много добре разписани в обяснителната записка, която придружава самия акт. Ив. Н. Иванов каза, че само може да съжалява, че така изброените тринадесет точки, които всъщност са резултатите от въвеждането на наредбата липсват в доклада. Комисията ги е чула, но е трябвало тези неща да бъдат достъпни и за широката общественост. Не е ясно защо липсват от доклада. След това ли са написани и структурирани в 13 на брой? Всъщност това е синтезиран израз на всичките ползи от Наредба № 6. В наредбата се предвижда облекчаване на процедурите за присъединяване на обекти с обща инсталирана мощност

до 1 MW. След това се казва, че по публичен ред ще се присъединяват с инсталирана електрическа мощност до 10,8 kW. 10,8 kW е границата в европейския документ. Каква е разликата, какво е облекчението до 10,8 kW, което очевидно е за собствено потребление и това, което се дава като облекчение при присъединяването на обекти с мощност до 1 MW?

П. Младеновски каза, че първо ще отговори за начина, по който трябва да изглежда този доклад. Има стандартна структура как трябва да изглежда доклад за нормативен акт. Работната група се е съобразила със стандарта, като е включила всички възможни точки, като съответствие към ЕС, причини, които налагат този проект на наредба, финансова рамка и т.н. Работната група се е съобразила с формата, по която трябва да се изготви един такъв доклад за нормативен акт. Това, което е докладвано като допълнителни точки е само за информация на членовете на Комисията, какво точно се изменя, тъй като актът е труден за четене и едва ли от първия път се виждат всички тези неща, които работната група се е опитала да постигне. По отношение на облекчението до 10,8 kW. То е заложено в ЗЕВИ. Там пише, че операторите са задължени да присъединят инсталации до 10,8 kW 30 дни след подаване на искането.

Ив. Н. Иванов обобщи, че може да не е само за собствено потребление, а може и да се отдава енергия. Срокът е 30-дневен.

Б. Голубарев каза, че на практика няма такова облекчение, което да е заложено в закона. Така е записано в закона, че засяга единствено тези, които не отдават енергията, а я ползват само за собствени нужди. Ако ползваш за собствени нужди, няма нужда някой да ти запише, че има облекчение, защото ти можеш да го направиш и много по-бързо от тези 30 дни. В закона така е записано, че трябва да се присъедини за 30 дни, но никъде не отпадат останалите задължения за разрешение за строеж и въвеждане в експлоатация.

П. Младеновски каза, че в закона е записано това в изпълнение на директивата, но действително, съгласно Закона за устройство на територията, има редица стъпки, които не са отпаднали. Много е трудно осъществимо това задължение, което е записано в закона.

Ив. Н. Иванов каза, че това не е добре, защото тези 10,8 kW са толкова малко като стойност, че цялата тази бумашина в много голяма степен трябва да се съкрати.

Б. Голубарев каза, че за съжаление в закона не е разписано по този начин.

Ив. Н. Иванов каза, че трябва да се разпише не в ЗЕВИ, а по-скоро в ЗУТ.

П. Младеновски потвърди, че процедурите са в ЗУТ.

Б. Голубарев каза, че това нещо трябва да се отпрати към ЗУТ.

Ив. Н. Иванов каза, че трябва да се съгласува със ЗУТ, защото иначе не звучи добре. Ив. Н. Иванов поясни, че в доклада е записано „очаквани резултати от прилагането“ и затова е очаквал тези 13 точки да ги види след това, защото синтезирано е казано до какво ще доведат промените, които са заложени в новия текст на Наредба № 6. Ив. Н. Иванов каза, че наистина иска да благодари на работната група. Законът е бил публикуван след отклоняване на вето на президента на 17 ноември. Имало е и разговор с министъра на финансите, който е напомнил, че срокът за съгласуване е тримесечен, т.е. до 17 февруари. Създаването на новата Наредба № 6 е такава голяма задача, че след отразяването на всички направени предложения в хода на общественото обсъждане и 14-дневния срок се е появила една голяма тухла като съгласувателна таблица и по никакъв начин не може да се каже, че работната група се е отнесла без необходимата отговорност за изготвянето на наредбата. Тя вече е факт и може да се действа за по-скорошно публикуване в „Държавен вестник“. Може ли да се публикува следващия вторник? Вярно, че това е сериозен материал, който трябва да мине през редакция.

Е. Маринова каза, че това вече е направено и е проведен разговор с главния редактор на „Държавен вестник“. Той е извършил своята проверка при редакторите и е съобщил, че е възможно във вторник да се публикува, ако до обяд се изпрати този комплект с документи.

Ив. Н. Иванов каза, че комуникацията е много добра, защото КЕВР се отнася много

отговорно към материалите, които изпраща за публикуване.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 3 и чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-366 от 25.03.2024 г. относно проект на Наредба № 6 от .....2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи и проект на акт.
2. Приема Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи;
3. Наредбата по т. 2 да бъде изпратена в „Държавен вестник“ за обнародване.

В заседанието по **точка първа** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **един глас** (Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-ДК-365 от 25.03.2024 г. и проект на становище относно **писмо с вх. № Е-12-00-119 от 06.03.2024 г. от Румънския регулаторен орган за енергия с искане на становище относно отстъпките, множителите и сезонните коефициенти за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025.**

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е получено писмо с вх. № Е-12-00-119 от 06.03.2024 г. от Румънския регулаторен орган за енергия (ANRE), с което на основание чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460, Регламента) е отправено искане за становище относно отстъпките, множителите и сезонните коефициенти, необходими за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025. Към писмото е приложен Документ за консултация относно отстъпките, множителите и сезонните коефициенти, които ANRE възнамерява да използва за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025, като техните стойности и изчисления са представени в електронен формат Microsoft Excel.

Със Заповед № 3-Е-65 от 12.03.2024 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ за съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2017/460 на подложените на консултация от ANRE отстъпки, множителите и сезонни коефициенти.

Въз основа на предоставения от ANRE документ и извършеното проучване се установи следното:

Съгласно чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460, националният регулаторен орган провежда консултация с националните регулаторни органи на всички директно свързани държави членки и със съответните заинтересовани страни относно стойностите на

множителите; ако е приложимо, стойностите на сезонните коефициенти и изчисленията, посочени в чл. 15 и размерите на отстъпките, посочени в чл. 9, параграф 2 и чл. 16 от Регламента. Всеки национален регулаторен орган взема предвид позициите на националните регулаторни органи на директно свързаните държави членки.

За газова година 1 октомври 2024 – 30 септември 2025 г. ANRE предлага изчисляване на цените на негодишните стандартни продукти за твърд капацитет чрез сезонни множители и коефициенти. Стойностите на предложените множители и сезонни коефициенти са еднакви за всички входни и изходни точки.

Съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 за капацитетно базираните тарифи за пренос във входни точки от съоръжения за съхранение и изходни точки към съоръжения за съхранение се прилага отстъпка от поне 50%, освен ако (и в степента, в която) дадено съоръжение за съхранение, което е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка на междусистемно свързване.

В представения Документ за консултация, ANRE не е представил информация по отношение на съоръжения за съхранение на територията на Румъния във връзка с чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Съгласно чл. 9, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460 на входните точки от съоръжения за втечен природен газ (ВПГ) и на входните точки от и изходните точки към инфраструктура, разработена с цел преодоляване на изолацията на държави членки по отношение на техните преносни системи, може да се прилага отстъпка за съответните капацитетно базирани тарифи за пренос с цел да се повиши сигурността на доставките.

По отношение на разпоредбата на чл. 9, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460, ANRE посочва, че тя не се прилага за румънската преносна система, тъй като към нея няма свързани съоръжения за ВПГ или инфраструктура, разработена с цел преодоляване на изолацията на държави членки по отношение на газопреносните им системи.

1. Множители

Съгласно дефиницията по чл. 3, т. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460 „множител“ означава коефициентът, по който се умножава съответната част на референтната цена с цел да се изчисли минималната цена за негодишен стандартен продукт за капацитет.

ANRE посочва, че по отношение на определяне на стойностите на множителите са взети предвид следните принципи: осигуряване на баланса между улесняването на търговията с краткосрочни продукти, от една страна, и осигуряването на дългосрочни ефективни инвестиции в преносната система, както и ефективно възстановяване на приходите, от друга страна; избягване на нестабилността на тарифите; избягване на кръстосаното субсидиране между ползвателите на газопреносната система.

ANRE възнамерява да използва множители за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти (негодишни стандартни продукти) за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г., както следва:

За тримесечни капацитетни продукти – 1,25;

За месечни капацитетни продукти – 1,44;

За дневни капацитетни продукти – 2,88.

Съгласно чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 стойностите на множителите попадат в следните интервали: за тримесечните и за месечните стандартни продукти за капацитет стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5; за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет в рамките на деня стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 3.

Стойностите на множителите за тримесечните, месечните и дневните стандартни продукти за капацитет, които ANRE възнамерява да използва попадат в интервала, определен в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460.

2. Сезонни коефициенти

По смисъла на определението по чл. 3, т. 21 от Регламент (ЕС) 2017/460, „сезонен коефициент“ е коефициентът, отразяващ изменението на потреблението в рамките на годината, който може да се използва в комбинация със съответния множител.

ANRE посочва, че целта на използването на сезонни коефициенти е да се постигне повишаване на цените за периодите на засилено използване на преносната система и намаляване на цените за периодите, когато голяма част от капацитета на системата остава неизползван; да се насърчи ефективното използване на преносната системата чрез прилагане на санкции/принудителни мерки, с цел постигне на промяна на потоците на природен газ от периодите на пикова консумация на природен газ (зима) към периодите извън пикова консумация (лято), което при силно изразена неравномерност може да окаже отрицателното въздействие върху стабилността на приходите и тарифите на оператора на преносната система.

Стъпките за изчисляване на сезонните коефициенти за месечните и дневни стандартни продукти за гарантиран капацитет са регламентирани в чл. 15, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Прогнозните потоци за всеки месец от газова година 01.10.2024 – 30.09.2025 г. съгласно чл. 15, параграфи 3 и 4, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/460 са представени в таблица № 1:

Таблица № 1

Период	Прогнозни потоци MWh
месец октомври 2024 г.	11 998 531
месец ноември 2024 г.	13 537 268
месец декември 2024 г.	16 569 782
месец януари 2025 г.	18 665 830
месец февруари 2025 г.	15 631 503
месец март 2025 г.	13 731 191
месец април 2025 г.	12 285 953
месец май 2025 г.	11 317 787
месец юни 2025 г.	9 619 454
месец юли 2025 г.	10 606 535
месец август 2025 г.	11 581 471
месец септември 2025 г.	10 374 162
Сума съгласно чл. 15, параграф 3, буква „б“ от Регламента	155 919 467

ANRE е изчислил сезонни коефициенти за месечните и дневни стандартни продукти за гарантиран капацитет в съответствие с чл. 15, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2017/460. Стойностите на тези сезонни коефициенти, които ANRE предвижда да използва за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г. са представени в таблица № 2:

Таблица № 2

Период	Стойност
месец октомври 2024 г.	0,85
месец ноември 2024 г.	1,09
месец декември 2024 г.	1,63
месец януари 2025 г.	2,06
месец февруари 2025 г.	1,45
месец март 2025 г.	1,12
месец април 2025 г.	0,89
месец май 2025 г.	0,76
месец юни 2025 г.	0,55

месец юли 2025 г.	0,67
месец август 2025 г.	0,79
месец септември 2025 г.	0,64

Сезонните коефициенти за тримесечните стандартни продукти за гарантиран капацитет са изчислени от ANRE в съответствие с чл. 15, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/460. Стойностите на тези сезонни коефициенти, които ANRE предвижда да използва за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г. по отношение на съответните три месеца, са както следва:

- месеци октомври, ноември и декември 2024 г. – 1,19;
- месеци януари, февруари и март 2025 г. – 1,54;
- месеци април, май и юни 2025 г. – 0,73;
- месеци юли, август и септември 2025 г. – 0,70.

Съгласно чл. 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460, когато се използват сезонни коефициенти, средноаритметичната за газогодината стойност от производението на множителя, приложим за съответния стандартен продукт за капацитет, и съответните сезонни коефициенти, трябва да е в същия интервал като този за стойностите на съответните множители, посочени в параграф 1 на чл. 13 от Регламента.

ANRE е изчислил производенията на множителя за тримесечните стандартни продукти за капацитет и съответните сезонни коефициенти за тримесечните стандартни продукти, както следва:

- месеци октомври, ноември и декември 2024 г. – 1,48;
- месеци януари, февруари и март 2025 г. – 1,93;
- месеци април, май и юни 2025 г. – 0,92;
- месеци юли, август и септември 2025 г. – 0,87.

Изчислена е и средноаритметичната стойност на тези произведения в размер на 1,30, която попада в интервала, посочен в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 (не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5).

ANRE е изчислил производенията на множителя за месечните стандартни продукти за капацитет и съответните сезонни коефициенти за месечните стандартни продукти, както следва:

- месец октомври 2024 г. – 1,23;
- месец ноември 2024 г. – 1,56;
- месец декември 2024 г. – 2,34;
- месец януари 2025 г. – 2,97;
- месец февруари 2025 г. – 2,09;
- месец март 2025 г. – 1,61;
- месец април 2025 г. – 1,29;
- месец май 2025 г. – 1,09;
- месец юни 2025 г. – 0,79;
- месец юли 2025 г. – 0,96;
- месец август 2025 г. – 1,14;
- месец септември 2025 г. – 0,92.

Изчислена е и средноаритметичната стойност на тези произведения – 1,50, която попада в интервала, посочен в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 (не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5).

ANRE е изчислил производенията на множителя за дневните стандартни продукти за капацитет и съответните сезонни коефициенти за дневните стандартни продукти, както следва:

- месец октомври 2024 г. – 2,46;
- месец ноември 2024 г. – 3,13;

- месец декември 2024 г. – 4,69;
- месец януари 2025 г. – 5,95;
- месец февруари 2025 г. – 4,17;
- месец март 2025 г. – 3,22;
- месец април 2025 г. – 2,58;
- месец май 2025 г. – 2,19;
- месец юни 2025 г. – 1,58;
- месец юли 2025 г. – 1,92;
- месец август 2025 г. – 2,29;
- месец септември 2025 г. – 1,84.

Изчислена е и средноаритметичната стойност на тези произведения – 3,00, която попада в интервала, посочен в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 (не по-малка от 1 и не по-голяма от 3).

3. Предварителни и последващи отстъпки

Начинът на изчисляване на отстъпките е регламентиран в чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460. Съгласно чл. 16, параграф 1 от Регламента минималните цени на стандартните продукти за прекъсваем капацитет се изчисляват чрез умножаване на минималните цени на съответните стандартни продукти за гарантиран капацитет, изчислени съгласно чл. 14 или чл. 15, в зависимост от случая, по разликата между 100% и размера на предварителната отстъпка, изчислена в съответствие с параграфи 2 и 3 на чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460. Според чл. 16, параграф 4 от Регламента, като алтернатива на прилагането на предварителни отстъпки в съответствие с параграф 1, националният регулаторен орган може да реши да прилага последваща отстъпка, при която ползвателите на мрежата биват компенсирани след понесените действителни прекъсвания. Такава последваща отстъпка може да се използва само в точките на междусистемно свързване, в които не е имало прекъсване на капацитета поради физическо претоварване през предходната газова година. Последващата компенсация, плащана за всеки ден, в който е настъпило прекъсване, е равна на минималната цена за дневни стандартни продукти за гарантиран капацитет, умножена по три.

Предвид възникналите действителни прекъсвания, за изчисляването на цените за резервиране на стандартните продукти за прекъсваем капацитет ANRE предлага да бъде използвана ex-ante (предварителна) отстъпка, приложима за дневните стандартни продукти в точката на междусистемно свързване Csanádpalota, която свързва газопреносните системи на Р Румъния и Р Унгария. В тази връзка и в съответствие с формулата, предвидена в чл. 16, параграф 2 от Регламента, ANRE е изчислил и предлага ex-ante отстъпка в размер на 13,53% за изходна точка Csanádpalota в посока Румъния – Унгария.

В съответствие с чл. 16, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/460, ANRE предлага и ex-post (последваща) отстъпка, приложима за всички останали входни/изходни точки, в които през предходната газогодина не е имало прекъсване на капацитета поради физическо претоварване.

С писмо с изх. № Е-12-00-119 от 12.03.2024 г. КЕВР е изисквала от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи становище по подложените на консултация от ANRE отстъпки, множители и сезонни коефициенти, за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025. С писмо с вх. № Е-12-00-119 от 19.03.2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило становище, в което посочва, че отстъпки за входни точки от съоръжения за втечен природен газ и входни и изходни точки към инфраструктура, предназначена за преодоляване на изолацията на страни членки, които съответстват на разпоредбите на чл. 9 ал. 2 от Регламент (ЕС) 2017/460 не са приложими за румънската газопреносна система. „Булгартрансгаз“ ЕАД отбелязва, че подходът при определяне на начина на изчисляване

на минималните цени на стандартните продукти за прекъсваем капацитет съответства на изискванията на чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460, а стойностите на избраните множители за определяне на цени на краткосрочни капацитетни продукти са в границите, определени от чл. 13 на Регламента. Дружеството счита, че представената методика за определяне на стойностите на приложими за газовата година 2024/2025 сезонни коефициенти отговаря на изискванията на чл. 15 от Регламента. В тази връзка „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че изчисленията на приложимите сезонни коефициенти са коректни.

Предвид горните факти и аргументи, по отношение на предложените от ANRE отстъпки, множители и сезонни коефициенти, необходими за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025, може да бъде следното изложено становище по реда на Регламент (ЕС) 2017/460:

Множителите за газова година 2024/2025 попадат в интервала, посочен в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460. Сезонните коефициенти за газова година 2024/2025 са изчислени по правилата на чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/460. Въз основа на анализа на данните, съдържащи се в предоставения от ANRE електронен модел, ex-ante отстъпката е изчислена в съответствие с изискванията на Регламента. Прилагането на ex-post отстъпка съответства на чл. 16 от Регламента.

В представения Документ за консултация ANRE не е предоставил информация по отношение на съоръжения за съхранение на територията на Румъния във връзка с чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Изказвания по т.2.:

Докладва М. Димитров. В Комисията е получено писмо от Румънския регулаторен орган за енергия, с което на основание чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 за определяне на тарифите за пренос по газопреносните мрежи е поискано становище от КЕВР относно предвидените от ANRE отстъпки, множители и сезонни коефициенти, необходими за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025. Към писмото е приложен Документ за консултация, както и изчисления за множителите и сезонните коефициенти в електронен формат Microsoft Excel.

ANRE предлага изчисляването на цените за краткосрочни стандартни продукти за твърд капацитет чрез сезонни множители и коефициенти. Стойностите им са еднакви за всички входно-изходни точки за румънската газопреносна система. По смисъла на Регламента, „множител“ означава коефициентът, по който се умножава съответната част на референтната цена с цел да се изчисли минималната цена за негодишен стандартен продукт за капацитет.

ANRE възнамерява да използва множители за определяне на цените, както следва:

За тримесечни капацитетни продукти – 1,25;

За месечни капацитетни продукти – 1,44;

За дневни капацитетни продукти – 2,88.

Съгласно Регламент (ЕС) 2017/460 стойностите на множителите попадат в следните интервали: за тримесечните и за месечните стандартни продукти за капацитет стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5; за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет в рамките на деня стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 3.

Стойностите на множителите за тримесечните, месечните и дневните стандартни продукти за капацитет, които ANRE възнамерява да използва отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/460.

По отношение на сезонните коефициенти:

„Сезонният коефициент“ отразява изменението на потреблението в рамките на

годината, който може да се използва в комбинация със съответния множител.

Стъпките за изчисляване на сезонните коефициенти за месечните и дневни стандартни продукти за гарантиран капацитет са регламентирани в чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/460.

В доклада са посочени конкретните стойности на сезонните коефициенти за отделните продукти: за дневен капацитет; за месечен капацитет и за тримесечен капацитет.

Работната група е проверила файла във формат Microsoft Excel и е установила, че изцяло отговаря на изискванията, който Регламентът определя. За база на изчисленията се взема предвид резервираният капацитет през газовата година.

С използването на сезонни коефициенти Регламентът определя средноаритметичната стойност на множителите и коефициентите да попада в интервалите по чл. 13, които вече са представени.

По отношение на предварителните и последващите отстъпки:

ANRE информира, че предвижда да използва предварителна отстъпка в точката на междусистемно свързване Csanádpalota, която свързва газопреносните системи на Р Румъния и Р Унгария, тъй като през сегашната газова година са отчетени прекъсвания и Регламентът определя в точките, в които е отчетено прекъсване на капацитет да се предлага предварителна отстъпка. ANRE прилага методологията за изчисляване и тя изцяло съответства на Регламент (ЕС) 2017/460. За всички останали точки ANRE предлага последваща отстъпка и ако е налице прекъсване съответният ползвател да бъде компенсиран. Работната група отново е проверила съответната методология и тя изцяло съответства на предвидената методология в Регламент (ЕС) 2017/460.

КЕВР е изискала от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи становище по подложените на консултация от ANRE отстъпки, множители и сезонни коефициенти за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило становище, като информира, че и според него стойностите на множителите и сезонните коефициенти са изчислени коректно.

По отношение на предложените от ANRE отстъпки, множители и сезонни коефициенти, необходими за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025, може да бъде изразено следното изложено становище:

Множителите за газова година 2024/2025 попадат в интервала, посочен в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460. Сезонните коефициенти за газова година 2024/2025 са изчислени по правилата на чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/460. Въз основа на анализа на данните, съдържащи се в предоставения от ANRE електронен модел, ex-ante отстъпката е изчислена в съответствие с изискванията на Регламента. Прилагането на ex-post отстъпка съответства на чл. 16 от Регламента.

В представения Документ за консултация ANRE не е предоставил информация по отношение на съоръжения за съхранение на територията на Румъния във връзка с чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на становище относно предложените от Румънския регулаторен орган за енергия отстъпки, множители и сезонни коефициенти за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025.

Б. Голубарев каза, че иска малко по-подробно разяснение относно това непредставяне на информация от ANRE. Комисията констатира това, но какво следва?

Трябва ли да бъде представена, или не трябва?

М. Димитров отговори, че Регламентът не определя какво следва да се предостави към съседния регулаторен орган, а само се казва, че регулаторният орган се консултира със съседните регулаторни органи на директно свързаните газопреносни мрежи.

Б. Голубарев каза, че така записано звучи, че не са изпълнени изискванията на Регламента. Така се разбира: „В представения Документ за консултация ANRE не е предоставил информация по отношение на съоръжения за съхранение на територията на Румъния във връзка с чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460“. Задължително ли е това?

М. Димитров отговори, че в Регламента няма такова задължение и не е указано какво се предоставя. Казва се, че само се консултира. Представен е документ за консултация и съответните изчисления, но не е казано за тарифите към съоръженията за съхранение.

Б. Голубарев каза, че това е записано и така Комисията увисва. Искан ли тази информация, трябва ли ѝ?

М. Димитров отговори, че тази информация не трябва на Комисията.

Б. Голубарев запита, защо тогава се записва този текст.

М. Димитров поясни, че се дава становище на това, което е предоставено от румънския регулаторен орган и то излязло съответства на изискванията.

Б. Голубарев каза, че се изисква последващо действие, след като се казва, че нещо не е предоставено. Искан ли се предоставяне на тази информация?

М. Димитров каза, че не се иска предоставяне. Регламентът не предвижда такава процедура.

Ив. Н. Иванов каза, че регламентът не го изисква, но Комисията защитава себе си, като казва, че се произнася по това, което е представено. Така румънската страна не може да каже, че е съгласувала всичко с българския регулатор. Съгласувано е това, което е представено.

М. Димитров поясни, че точно такава е била и идеята на работната група за включването на такъв текст.

Ив. Н. Иванов каза, че само може да се създаде проблем, ако се поиска такава информация.

Б. Голубарев обобщи, че по този начин Комисията се защитава, че е взела това решение на база на това, което е представено от ANRE.

М. Димитров поясни, че чл. 9 от Регламента определя да се прилага отстъпка от 50% от съоръженията за съхранение.

Ив. Н. Иванов каза, че са дава коефициент за това.

М. Димитров каза, че са определени минимум 50%. На база на Регламента ANRE се задължава да приложи този услуга.

Ив. Н. Иванов каза, че са посочени коефициентите на румънската страна. Тези коефициенти съпоставими ли са в България?

М. Димитров каза, че са в тези интервали. В момента се работи по тях, тъй като „Булгартрансгаз“ ЕАД е подало заявление, каквото е изискването за всички оператори. Ще бъде представен доклад пред Комисията относно това заявление.

Ив. Н. Иванов каза, че най-добрият вариант е дори да бъдат еднакви.

М. Димитров каза, че това е добър вариант, но не е задължително условие. Относно предварителната стъпка, стойностите на „Булгартрансгаз“ ЕАД са по-ниски, т.е. предполагат по-ниска тарифа за прекъсваемия капацитет. Стойностите, които сега се предлагат от ANRE са стриктно проверени.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-ДК-365 от 25.03.2024 г. относно писмо с вх. № Е-12-00-119 от 06.03.2024 г. от Румънския регулаторен орган за енергия с искане на становище относно отстъпките, множителите и сезонните коефициенти за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025.

2. Приема проект на становище относно предложените от Румънския регулаторен орган за енергия отстъпки, множители и сезонни коефициенти за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025.

В заседанието по **точка втора** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **един глас** (Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-366 от 25.03.2024 г. относно проект на Наредба № 6 от .....2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи и проект на акт.

2. Приема Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи;

3. Наредбата по т. 2 да бъде изпратена в „Държавен вестник“ за обнародване.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-ДК-365 от 25.03.2024 г. относно писмо с вх. № Е-12-00-119 от 06.03.2024 г. от Румънския регулаторен орган за енергия с искане на становище относно отстъпките, множителите и сезонните коефициенти за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025.

2. Приема проект на становище относно предложените от Румънския регулаторен орган за енергия отстъпки, множители и сезонни коефициенти за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-366 от 25.03.2024 г. относно проект на Наредба № 6 за присъединяване на обекти към електрическите мрежи и проект на акт.

2. Доклад с вх. № Е-ДК-365 от 25.03.2024 г. и проект на становище относно писмо с

вх. № Е-12-00-119 от 06.03.2024 г. от Румънския регулаторен орган за енергия с искане на становище относно отстъпките, множителите и сезонните коефициенти за определяне на тарифите за пренос за газова година 2024/2025.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
Б. Голубарев

.....
Д. Кочков

.....
П. Трендафилова

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

Н. Косев - главен експерт